

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Kaupunki, kunta tai maakunta

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

• **Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Rakentamisen päästöjen yhteydessä painotetaan lämmityksen ja viilennyksen energiatehokkuuden parantamista ja materiaalien hiilijalanjäljen pienentämistä. Jälkimmäisen yhteydessä olisi syytä kohdistaa toimenpiteitä myös purettavien rakennusten ja infrastruktuurin materiaalien uudelleen käyttöön. Esimerkiksi alueellisten toimijaverkostojen kehittäminen olisi yksi keino tämän edistämiseksi, jotta purkumateriaaleille löytyisi hyödyntämiskohde mahdollisimman lyhyiden kuljetusmatkojen päästä.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Tuulivoiman edistämisen osalta Kymenlaakson liitto huomauttaa, että tuulivoiman kehittämismahdollisuudet eivät ole yhtäläisiä kaikkialla Suomessa. Itärajan läheisyydessä tuulivoimatuotannon edistäminen on hyvin haastavaa ja pienalaista Puolustusvoimien valvontajärjestelmän vuoksi. Tästä syystä tulisi tukea muun vähäpäästöisen energian kuin tuulivoiman kehittämistä alueilla, joilla se ei ole mahdollista maanpuolustuksellisista syistä. Luvussa 7.1 mainitaan, että ”Itä-Suomessa tuulivoimaa voidaan lisätä puolustusvoimien tutkavalvonnan tarpeet huomioiden.” (s. 117) Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että Kaakkois- ja Itä-Suomen tuulivoiman kehittämismahdollisuuksien edistämiseksi esitettäisiin tätä konkreettisempia toimia, sillä käytännössä Puolustusvoimien tarpeiden huomioiminen tekee tuulivoiman lisäämisen mahdottomaksi. Tuulivoiman kehittämisen haasteiden johdosta mm. aurinko-, vety- ja geotermisen energian suunnittelun tukea tulisi ohjata rajamaakuntiin kompensoimaan tuulivoiman kehittämisen vaikeutta alueilla, jotka muutoin kuin rajan läheisyyden vuoksi soveltuisivat tuulivoimatuotantoon.

Kymenlaakson liitto pitää hyvänä sitä, että biokaasun tuotantoa ja käyttöä on edistetty. Biokaasulla on potentiaalia korvata fossiilisia polttoaineita muuallakin kuin työkoneissa. Maatalouden ym. jätteistä valmistetun biokaasun lisäämistä liikennekäytössä sekä muissa fossiilisia polttoaineita korvaavissa toiminnoissa tulisi edistää voimakkaasti. Metsäteollisuuden sivuvirroista tai ulkomailta tuoduista raaka-aineista valmistetun biodieselin liikennekäytön osittainen korvaaminen pienalaisten biokaasulaitosten uusiutuvilla polttoaineilla edistäisi maaseudun elinkeinoja ja alueellisen liikennejärjestelmän vähähiilisyyttä, mikä tukisi valtakunnallisia liikenteen päästövähennyksiä. Lisäksi metsäteollisuuden sivuvirtoja voisi tällöin hyödyntää muihin kuin energiatarpeisiin, kuten kemianteollisuudessa.

Lisäksi Kymenlaakson liitto painottaa, että kaikessa uusiutuvan energian suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden näkökulma.

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

-

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

Kymenlaakson liitto katsoo, että panostukset vetyenergian kehittämiseen ovat tarpeellisia. Strategialuonnoksessa linjataan, että panostetaan vetyverkkojen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittämiseen. Kymenlaakson liitto huomauttaa, että tässä yhteydessä olisi syytä tarkastella vetyenergian kehittämistä myös MRL:n näkökulmasta. Laaja-alaisten tuotantolaitosten ja infrastruktuurin rakentamisen yhteensovittaminen muun maankäytön kanssa on tärkeää huomioida jo varhaisessa vaiheessa, jotta vetyenergiailaitoksia ja infrastruktuuria voidaan alkaa rakentaa heti, kun teknologiat ovat kehittyneet laajamittaisen käyttöönoton vaiheeseen.

4) Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

-

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

Energiatehokkuuden parantaminen on keskeistä hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että kuntia tuetaan energiatehokkuussopimukseen liittymisessä ja sopimusten toteuttamisessa.

Energiatehokkuuteen liittyen ei esitetä selkeitä tavoitteita, mikä on puute. Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen on keskeinen keino, jolla voidaan vähentää tarvetta puun pienpoltolle, johon liittyviä haasteita on käsitelty luvun 2.5 kommentteissa.

Liikenteen energiatehokkuuden osalta strategialuonnoksessa linjataan tavoitteeksi, että henkilöautoliikenne ei enää kasvaisi. Tavoite on vaatimaton suhteessa hiilineutraaliustavoitteiden kunnianhimoon, ja tavoitteena tulisi olla henkilöautoliikenteen väheneminen alueilla, joilla on hyvät edellytykset kattavan joukkoliikenteen järjestämiselle. Tiheään asutut kaupunkialueet muodostavat riittävän laajan väestöpohjan kattavalle joukkoliikenteelle. Näillä alueilla henkilöautoilun vähentämiselle on vaihtoehtoja, jotka tarjoavat joustavan ja kestävä matkustusketjun, mistä syystä liikenteen päästövähennystoimia olisi järkevää kohdistaa eritoten näille alueille. Liikennetavoitteissa ja -toimenpiteissä on kuitenkin huomioitava, että edellytykset kattavan joukkoliikenteen järjestämiselle ovat hyvin erilaiset harvaan asutuilla alueilla, ja alueelliset erot on syytä huomioida liikenteen päästövähennysten suunnittelussa.

Kymenlaakson liitto katsoo, että alueellinen ja paikallisliikenne myös kasvukeskusten ulkopuolella on ensiarvoisen tärkeä keino vähentää henkilöautoliikennettä. Myös Kaakkois-Suomen liikennestrategiassa linjataan, että kestävä liikunnan kehittämisessä on huomioitava työpaikkojen, palvelukeskittymien ja matkailukohteiden saavutettavuuden parantaminen kestäväillä kulkutavoilla. Lisäksi raideliikenteeseen tukeutuvan ja sitä tukevan joukkoliikenteen käytön edistäminen seutujen välisessä työ- ja opiskeluliikenteessä on tärkeää seutukuntien kestävä liikunnan edistämisessä. Kävelyn ja pyöräilyn sekä uudenlaisten liikenteen palveluiden edistämisen tulisi olla tärkeässä osassa liikenteen päästövähennysten suunnittelussa.

Tavaraliikenteen osalta Kymenlaakson liitto katsoo, että raide- ja vesiliikenteen edistämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä. Näitä tukevia toimia ovat mm. älykäs ja ekotehokas logistiikka sekä ylipäänsä erilaiset digitalisaation innovaatiot, joiden avulla myös rahdin matkaketjut saadaan mahdollisimman kestäviksi.

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

-

Avoin vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

Huolto- ja toimitusvarmuuden parantaminen ovat keskeisiä energiasiirtymän tekijöitä. Strategialuonnoksessa puhutaan mm. uhka- ja häiriötekijöistä, mutta ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmat olisi syytä tuoda tässä yhteydessä selkeästi esiin. Hiilineutraalius

itsessään aiheuttaa haasteita uusiutuvien energialähteiden ominaisuuksien, kuten suurten vuorokausi- tai vuodenaikavaihteluiden johdosta, minkä lisäksi ilmastonmuutoksen eteneminen aiheuttaa yhä enemmän tuhoja, kuten tulvia, voimistuvia myrskyjä, kuivuuskausia sekä tykkylumen- ja alijäähtyneen veden rasitusta energiainfrastruktuurille. Näihin haasteisiin vastaaminen olisi syytä nostaa keskeiseksi teemaksi huolto- ja toimitusvarmuutta suunniteltaessa.

Lämmön toimitus- ja huoltovarmuuden osalta energiapuujakeet ovat keskeisiä polttoaineita. Niiden huoltovarmuuden parantamiseksi ehdotetaan, että ”biomassaterminaalit tulee ottaa huomioon jo maakuntakaavoissa tai jo valtakunnallisissa maankäyttötavoitteissa ja yhtenäistämällä kaavamerkintöjä. Ympäristölupaprosessia kehitetään niin, että lupaprosessin kesto ei kaada energiahuoltovarmuuden kannalta tärkeitä biomassaterminaalihankkeita.” (s. 29) Lisäksi ehdotetaan ”valtakunnallisesti kattavan metsäbiomassan terminaaliverkoston kehittymistä nykyistä voimakkaammin esimerkiksi yhdenmukaistamalla alueellisesti vaihtelevia vaatimuksia terminaalien ympäristölupien myöntämisessä sekä kaavoituksessa käytettäviä merkintöjä.” Kymenlaakson kaltaisessa metsäteollisuus- ja logistiikkaorientoituneessa maakunnassa on todettu, että biomassaterminaalit sisältyvät olemassa oleviin (metsä)teollisuusalueisiin ja liikennealueisiin. Näin ollen Kymenlaakson maakuntakaavassa ei ole erikseen osoitettu terminaaleja, vaan ne sisältyvät ym. kaavamerkintöihin. Aiheesta on tehty tutkimus Kaakkois-Suomessa Metsätehon toimesta (Terminaalitoiminnot energiatehokkaassa puutavaralogistiikassa).

Ympäristölupien osalta on tärkeää varmistaa, että lupaviranomaisille taataan riittävät resurssit lupahakemusten käsittelyyn.

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

-

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

-

Avoin vastaus energiamarkkinoiden kehittämistä koskien

Strategialuonnoksessa ehdotetaan sähköverkkojen johtokäytävien yhteen keskittämistä, jotta sähkön kulutuksen kasvamisen johdosta laajeneva verkko vaikuttaisi mahdollisimman vähän hiilinieluihin. Tämä on tärkeä näkökulma, joka on huomioitu myös Kymenlaakson maakuntakaavassa, jossa on periaate, että sähkölinjat sijoitetaan samaan johtokäytävään. Lisäksi on tärkeää huomioida sähkönsiirto- ja tuotantoinfrastruktuurin kehittämisen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiaan yhteyksiin.

Energiamarkkinoiden uudistamisen yhteydessä on tärkeää varmistaa, että siirtymä on mahdollisimman oikeudenmukainen eri ihmisryhmien ja alueiden välillä.

Strategialuonnoksessa ehdotetaan myös, että ”sujuvoitetaan kaavoituksella hukkalämpöjen ja uusiutuvan energian mahdollistamista kaukolämpöverkkoihin.” (s. 36) Kaavoitus on tärkeä keino päästöjen vähentämisen edistämiseksi, ja Kymenlaakson maakuntakaavassa on koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää edellytyksiä uusiutuvaan energiaan perustuvien järjestelmien käyttöön.

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

-

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

Tutkimus ja innovointi ovat keskeisiä kilpailukykyä edistäviä toimia, ja niiden tukeminen on erittäin tärkeää kansallisesti, sekä erityisesti alueellisesti. Kymenlaakson liitto painottaa, että jatkossakin on tärkeää tukea alueiden toimijoiden innovaatioiden kehittämistä toimiviksi ratkaisuksi, ja tässä erilaiset tuki-instrumentit ovat erityisen tärkeitä. Alueilla on myös omia erikoisosaamisalueitaan, kuten Kymenlaakson älykkään erikoistumisen kärjet kierto- ja biotalous, logistiikka sekä digitalous, ja näiden kehittämisen tukeminen myös valtiotasolta on ensiarvoisen tärkeää.

Uusien hiilineutraaliutta tukevien investointien kannalta on tärkeää, että huolehditaan myös kestävästä ja sujuvista matkaketjuista, kuten sujuvista satama- ja raideyhteyksistä. Kestävä logistiikka voi toimia houkutustekijänä kansainvälisille yrityksille. Kansainvälinen ulottuvuus olisi syytä huomioida myös tki-toimenpiteiden suunnittelussa, jotta suomalaiset yritykset saisivat vihreää siirtymää tukevia innovaatioita vietyä maailmalle.

Kymenlaakson liitto painottaa, että tki-rahoituksen jaossa on tärkeää huomioida hiilineutraaliuden lisäksi myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen, luonnon monimuotoisuuden sekä oikeudenmukaisen energiamurroksen näkökulmat.

9) Verotus (strategian luku 2.9)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus verotusta koskien

-

10) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

-

Avoin vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

Strategialuonnoksen linjaukset kriittisen infran ilmatoriskien hallinnasta on tärkeä ja tarpeellinen. Lisäksi kirjaus siitä, että ”toimijoilla on käytettävissään tarvittavat ilmatoriskien arviointi- ja hallintamenetelmät”, on ensiarvoisen tärkeä, jotta alueelliset toimijat pystyvät arvioimaan haavoittuvuuksiaan ilmastonmuutoksen edetessä. Sopeutumistoimenpiteiden tunnistaminen, suunnittelu ja toteutus ovat seuraava askel riskien ja haavoittuvuuksien tunnistamista. Valtion teettämät erilaiset raportit, skenaariot ja selvitykset ilmastonmuutokseen liittyen ovat edellytys sille, että alueilla voidaan toteuttaa sopeutumistoimia. Ajantasainen tieto ilmastonmuutoksen etenemisestä ja hyvistä sopeutumisen keinoista on kustannustehokkainta tuottaa kansallisella tasolla, jotta alueiden voimavarat voidaan käyttää sopeutumiskeinojen toimeenpanoon. Hyviä esimerkkejä maakuntien ja kuntien sopeutumistyötä tukevista hankkeista ovat SUOMI- ja KUITTI-hankkeet, joiden kaltaisia selvityksiä tarvitaan vastaisuudessaakin.

Lisäksi Kymenlaakson liitto huomauttaa, että maankäytön suunnittelu on keskeinen keino edistää sopeutumista eri yhteiskunnan aloilla, mikä olisi tärkeää tuoda esiin sopeutumisen vahvistamisesta tehtävissä linjauksissa.

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

-

Avoin vastaus EU-vaikuttamista koskien

EU-tason vaikuttaminen on keskeistä, jotta Suomen näkökulma tulee huomioiduksi unionin päätöksenteossa. Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että Suomen omien ilmastotavoitteiden avulla pyritään kirittämään EU:n ilmastotavoitteiden kunnianhimoa. Ilmastonäkökulman lisäksi EU-politiikassa on tärkeää pitää yllä luonnon monimuotoisuuden sekä sosiaalisen ja alueellisen oikeudenmukaisuuden näkökulmia.

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

-

Avoin vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

Strategialuonnoksessa mainitaan useita epävarmuuksia Suomen päästökehitykseen liittyen. Etenkin vasta suunnitteilla olevien (EU-tason) politiikkatoimien toteutuminen sekä liikenteen ja maatalouden päästöjen kehitys ovat epävarmuustekijöitä, ja näillä voi olla suuri vaikutus Suomen päästöuraan. Jotta päästötavoitteet saavutetaan varmasti, on tärkeää edistää Suomen omien politiikkalinjausten avulla päästöjen vähentämistä.

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

-

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

-

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

-

Avoin vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

Strategialuonnoksen mukaan myönteiset vaikutukset ympäristöön saavutetaan fossiilisten energialähteiden vaihtamisella uusiutuviin energialähteisiin sekä sähköistämällä liikennettä ja teollisuutta. Kymenlaakson liitto huomauttaa, että myös energian ja raaka-aineiden kokonaiskulutuksen vähentämisellä on merkittäviä myönteisiä ympäristövaikutuksia, ja tämä olisi syytä tuoda esiin myös SOVA-arvioinnin yhteydessä ja politiikkalinjauksissa.

Liikenteen päästöjen kohdalla aihetta käsitellään osin ristiriitaisesti. Strategialuonnoksessa todetaan, että ”suurimpia kotimaisia päästölähteitä ovat polttopuun pienpoltto ja katupöly, joihin nykyiset ilmastotoimet eivät merkittävästi kytkeydy.” (s. 57) Toisaalla sanotaan, että ”julkisen liikenteen ja kevyen liikenteen lisääntyminen ja siitä seuraava liikennesuoritteiden vähentyminen sekä sähköautokannan kasvun mahdollistama pienhiukkaspäästöjen ja melun vähenemä aikaansaavat myönteisiä terveys- ja viihtyvyysvaikutuksia. Liikennesuoritteiden vähentyminen puolestaan vähentää katupölypäästöjä, ja kävellen ja polkupyörällä tehdyt matkat lisäävät väestön fyysistä aktiivisuutta, mikä johtaa monipuolisiin terveyshyötyihin.” (s. 58) Terveellistä ja viihtyisää elinympäristöä edesauttavat politiikkatoimet on syytä tunnistaa ja painottaa näitä hyötyjä eri päästövähennystoimia vertailtaessa. Lisäksi on huomioitava, että sähköautojen yleistymisen vähentää pakokaasupäästöjä ja moottorimelua, mutta ei katupölypäästöjä tai rengasmelua. Sähköautot ovat keskimäärin polttomoottoriautoja painavampia, mikä voi lisätä katupöly- ja rengasmelupäästöjä. Ilmansaasteiden kohdalla onkin tärkeää huomioida oikeudenmukaisuusnäkökulma, jotta ilmansaasteiden terveys- ja viihtyisyyshaitat tulevat huomioituiksi myös energia- ja ilmastopolitiikkalinjauksissa perustuslain ympäristövastuuta koskevan 20 §:n mukaan.

Mitä tulee puun pienpolton päästöihin, on tärkeää tunnistaa, että erillistalojen lämpöpumppujen sekä maa- ja geotermisen lämmön lisääminen vähentää tarvetta puun pienpoltoon.

Luonnon monimuotoisuudelle koituviksi haitallisiksi vaikutuksiksi mainitaan hakkuiden lisääminen, mikä vaikuttaa metsien hiilivarastoihin ja monimuotoisuuteen. Kymenlaakson liitto huomauttaa, että myös metsien maaperä on tärkeä hiilivarasto, ja se tulisi huomioida mm. hakkuutapojen valinnassa. Ojitusten osalta mainitaan kunnostusojitusten haitalliset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja vesistöjen tilaan, mutta lisäksi ne edesauttavat maaperän hiilen vapautumista ilmakehään. Ojitetut maat eivät myöskään pidätä vettä, mikä lisää haavoittuvuuksia ilmastomuutoksen edetessä.

Lisääntyvien rankkasateiden myötä tulvariski sekä ravinteiden ja humuksen valunta lisääntyvät, ja ojitetun maan suuri osuus valuma-alueen pinta-alasta kasvattaa kyseistä riskiä. Lisäksi ojitetut maat ovat haavoittuvia kuivuudelle. Tästä syystä laaja-alaisen ilmastönäkökulman huomioiminen ojitusten luvitusprosesseissa olisi ensiarvoisen tärkeää.

Monimuotoisuuden ja hiilivarastojen lisäksi on tärkeää tunnistaa metsätalouden merkitys elinympäristöjen, viherverkostojen ja ekologisten yhteyksien pirstaloitumiselle, ja kiinnittää aiempaa enemmän huomiota näiden haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn. Lisäksi myös uusiutuvan energian tuotantoalueet ja sähköjohtojen väylät pirstaloivat elinympäristöjä. Lisäksi sähkölinjat ovat uhka linnuille. Nämä seikat on tärkeää tuoda esiin SOVA-arvioinnissa ja huomioida uusiutuvan energian rakentamista koskevassa päätöksenteossa.

5) Vaikutus energiajärjestelmään (strategian luku 4)

-

Avoin vastaus energiajärjestelmävaikutuksia koskien

Strategialuonnoksessa linjattu uusiutuvan energian osuuden nostaminen kokonaisenergian tuotannosta perustuu vahvasti puun käytön lisäämiseen. Etenkin uusiutuvan lämmön tuotannossa puuteollisuuden sivuvirroilla on suuri merkitys, ja Suomen uusiutuvan energian tavoitteiden täyttämisen edellyttäisi strategialuonnoksessa esiteltyjen skenaarioiden mukaan puuhakkeen ym. puupohjaisten sivuvirtojen käytön kaksinkertaistamista. Kymenlaakson liitto huomauttaa, että puunkäytön lisäämiseen pohjautuvissa tavoitteissa tulee huomioida niiden vaikutus metsien ja maaperän hiilivarastoihin. Tämä on erityisen merkityksellistä Suomen energiapolitiikkalinjauksissa, sillä tässäkin strategialuonnoksessa ehdotetaan LULUCF-joustopuun hyödyntämistä taakanjakosektorin päästöjen kompensoimiseksi.

Metsien luonnonvarat ovat keskeinen talouskasvun lähde kansallisesti ja alueellisesti, ja metsien merkitys Suomen talouskasvulle ja energiajärjestelmälle tulee vastaisuudessakin olemaan suuri. Puupohjaisten tuotteiden valikoima kuitenkin kasvaa jatkuvasti, ja esimerkiksi puukuidusta valmistetut kankaat, uudenlaiset pakkausmateriaalit ja komponentit ovat tärkeitä uusia innovaatioita, joilla voidaan vähentää uusiutumattomien tai ympäristöä kuormittavien raaka-aineiden käyttöä. Puulle on näin ollen yhä enemmän kysyntää tulevaisuudessa, ja on tärkeää varmistaa, että puuraaka-ainetta hyödynnetään mahdollisimman korkean jalostusarvon tuotteisiin, jotta talouskasvulle on edellytyksiä. Puusta valmistetuissa tuotteissa hiili myös pysyy varastoituneena pidempään kuin polttoon päätyvässä puumassassa.

Puun käyttöön liittyvien kysymysten johdosta olisi syytä selvittää mm. maa- ja geotermisen sekä hukkalämmön selvästi laajamittaisempaa hyödyntämistä, jotta tarve puun poltolle vähenisi. Tällöin puun polton hiilivarastovaikutukset jäisivät vähäisemmiksi ja puuraaka-ainetta jäisi enemmän korkean jalostusarvon tuotteiden valmistamiseen.

Suomen vetyst strategia

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus Suomen vetyst strategiaa koskien

-

Avoin vastaus muita Ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

Luvussa 5 käsitellään lyhyesti alueellisten suunnitelmien ja aluekehitysrahastojen merkitystä osana ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Näiden lisäksi maakuntaohjelmissa tehdään linjauksia hiilineutraaliuteen liittyen. Kymenlaakson maakuntaohjelmaan 2021 – 2025 on sisällytetty aluekehittämisspätöksen tavoitteet sekä mm. Hiilineutraali Kymenlaakso -tiekartan tavoitteet. Lisäksi ilmasto- ja energiatavoitteet ohjaavat myös aluekehitysrahoituksen suuntaamista. Aluekehittämisellä edistetään ilmastoasioiden lisäksi myös luonnon monimuotoisuutta, mutta tähän liittyen aluekehittämistoimijoiden piirissä on tunnistettu tiedon tarve esim. luonnon monimuotoisuuden lisäämisen keinoista ja merkityksestä.

Kymenlaakson liitto painottaa, että myös maankäytön suunnittelun merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi on merkittävä ja tulisi tunnistaa myös alueiden ilmastotyön yhteydessä rahoitusinstrumenttien ja alueellisten strategioiden ja ohjelmien rinnalla. MRL:n ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kautta maankäytön suunnittelu vaikuttaa suuresti ilmasto- ja luontotavoitteiden edistämiseen. Kymenlaakson liitto pitääkin tärkeänä, että ilmasto- ja energiapolitiikkaan vaikuttavien eri lakiuudistusten ja strategioiden valmistelussa huomioidaan niiden keskinäiset vaikutussuhteet. Esimerkiksi MRL:n, ilmastolain sekä nyt lausunnoilla olevien ilmasto- ja energiapolitiikan toimenpide-ehdotusten linjojen yhtenäisyyden varmistaminen on olennaista tavoitteiden saavuttamiselle. Tavoitteena tulisi olla, että lainvalmistelun ja politiikkalinjausten valmistelussa huomioidaan ilmastopolitiikan kokonaisvaikutukset.

Luvussa 6 tuodaan esiin joitakin ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmia koskien energiajärjestelmiä ja vihreää siirtymää. Jo aiemmissa lausunnon kohdissa esiin tuotujen seikkojen lisäksi Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että ilmastonmuutoksen vaikutuksia maa- ja metsätalouteen huomioidaan nykyistä syvällisemmin. Metsiin kohdistuvien ilmastoriskien merkitystä puun korjuuseen sivutaan luonnoksessa, mutta tämän lisäksi ilmastonmuutoksen vaikutukset maa- ja metsätalouden hiilinieluihin ja -varastoihin on tärkeää huomioida, sillä Suomen ilmastopolitiikka nojaa pitkälti suurten nettonielujen varaan.

Hering Frank

Kymenlaakson liitto

Leino Kaisa
Kymenlaakson liitto